

NAUJIENOS

1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois

Pirmas Lietuvių Dienraštis Amerikoje

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Entered as second class matter March 7, 1914, at the Post Office of Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

NAUJIENOS

1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois

Pirmas Lietuvių Dienraštis Amerikoje

VOL. IX.

Kaina 3c

Chicago, Ill.

Panedėlis, Sausio-January 16 d., 1921

No. 12

Francijai grėsia izoliacija

Du advokatai nuplakti

Mustapha Kemal Paša užmuštas

Francijai grėsia izoliacija. Du advokatai nuplakti.

Genoa konferencija įvyks nors Francija ir nedalyvaus.

PARYŽIUS, sausio 15. — Genoa ekonominė konferencija įvyks, nors Francija joje ir nedalyvaus. Anglijos, Belgijos ir Italijos delegatai, kada jiems pranešta, kad Francija priešinsis dalyvavimui Rusijos ir Vokietijos, pasakė, kad niekam nebus leista suardyti "svarbiausią konferenciją po paskelbimo taikos".

Francijai grėsia izoliavimas, jei ji greitai laiku neratifikuos vyriausios tarybos susirinkimo Cernos nutarimus.

Dar nežinia kokios politikos laikysis busiantis Francijos premieras Poincaré. Jis per dvi valandas tarėsi su Anglijos premieru Lloyd George, bet labai slepiama apie pasitarimo pasekmes. Oficialinis pranešimas vien tik sako, kad "nutarimų padaryti nepasisekė".

Poincaré dar nepasisekė sudaryti kabinetą. Jis sako, kad jam sunku yra rasti tinkamus žmones. Kiti betgi sako, kad jis nenori bandyti sudaryti kabineto iki nebus įsitikinęs, kad Anglija remia naująją Francijos politiką. Todel tai ir buvo pasitarimas su Lloyd George.

Poincaré sudarė kabinetą.

PARYŽIUS, sausio 15. — Poincaré paskelbė, kad jis jau sudarė kabinetą. Be premiero jis taip pat bus užsienio reikalų ministeris. Kitos trys svarbiausios ministerijos pavestos nepripratusiems žmonėms, kurie viskame premiero turės klausyti. Iš to sprendžiama, kad pats Poincaré nori viską valdyti ir pats vienas nustatinti Francijos politiką.

Panaikins vyriausiąją tarybą.

Eina kalbų, kad Poincaré susitaikė su Lloyd George ir kad pasitarimas tarp jų buvo sėkmingas. Po pasitarimo Poincaré pasakė, kad "visi internacionaliniai klausimai bus išsami kaip ir pirmiau — per ambasadorius".

Tas reiškia, kad vyriausioji tarkininkų taryba bus panaikinta. Poincaré sako, kad bus dar vienas tarybos susirinkimas ir tada ji nustosianti veikti, o paskui viskas bus vedama per ambasadorius.

Prezidentas Millerand nepatvirtino pasitarimo su Lloyd George ir nepasikvietė jo pas save. Tas parodo, kad Millerand yra labai nepatenkintas Anglijos pasiūlytą sutartim apie Anglijos-Francijos sąjungą. Millerand norėtų, kad sąjunga būtų padaryta be jokių sąlygų, kuomet Anglija stato reikias sąlygas. Išrodo todėl, kad Millerand neieša ir naujam premieriui daryti sąjungą su Anglija dabartinėmis sąlygomis.

"Socialdemokratas"

Mūsų draugų savaitinis laikraštis iš Kauno. Skaitytis vis. Gaunamas Naujienose Kaina 5c

Chicagietis advokatas Mulks nuplaktas govedos Louisianoje.

CHICAGO. — Gauta žinių, kad chicagietis advokatas Harold Mulks, guli sumuštas Dallas, Texas ligonbuty. Jis sako, kad du žmonės pėnųčioj sugriebė jį Shreveport, La. viešbuty, pasodino automobilin išvežė 20 mylių už miestelio, sumušė ir nuplaktė jį. Tada jį mažoje stotyje pasodino į traukinį su persėrgėjimu niekad nebegrišti į Shreveport. Tas traukinis atgabeno jį Greenville, Tex., iš kur jis atvyko į Dallas.

Jis sako, kad jį pasamdė trys žmonės, kurie buvo kaltinami kaip valkatos Shreveporte, vėsti jų bylą ir nuo laiko jis ketėla sykių buvęs persėrgėtas mesti tą bylą ir aplėsti miestą.

Kitas advokatas nuplaktas.

SHREVEPORT, La., sausio 15. — Advokatas Harold F. Mulks pėnųčio vakare tapo išvogtas iš vietos hotelio, nuvežtas už miesto, nuplaktas ir pasodintas traukinin. Mulksui kalbant su hotelio klerku, priėjo du žmonės ir pareikalavo, kad jis eitų su jais. Jis jiems pasipriešino, bet jį prievarta išvilko iš hotelio ir pasodino automobilium. Paskiau prie jų prisidėjo ir daugiau žmonių.

Mulks buvo apsiėmęs vesti dviejų menamų IWW. organizatorių, Claude Irwin ir W. M. Hickey, bylą. Jie yra nuteisti 90 dienų kalėjimui neva kaip valkatos, nors jie visą laiką dirbo Standard Oil Co. kempėje. Sakoma, kad jam bylą vesti padėdė American Civil Liberties Union iš New Yorko.

Dieną prieš tai, taigi ketverge, nežinomu būdu prapuolė iš Shreveport kitas advokatas — W. M. Carney iš Oklahoma City, kuris irgi buvo pradėjęs studijuoti anų IWW. narių bylą. Apie jo likimą nieko čia nežinoma.

American Civil Liberties Union telegrafo Louisianos gubernatoriui Parker, reikalaujama nuodugniai iširti nuplaktą Mulks. Ji sako, kad ir advokatas Carney irgi govedos tapo nuplaktas.

Yra kaltinimų, kad IWW. nariai buvo areštuojami šioj Standard Oil Co. kempėje kaip valkatos, nors jie tai kompanijai dirbdavo. Juos areštuodavo vien todėl, kad jie yra IWW. nariai ir paskui teisdavo kalėjimui neva kaip valkatos.

Advokatų įsimašymas galėjo iškelti aikštėn tokį aliejaus trusto elgesį ir priversti nuteistuosius paliešioti. Todel spėjama, kad ir užpuolimas ant advokatų tapo surengtas tos aliejaus trusto žmonių, ar bent su trusto žinia ir pritarimu.

Areštavo komunistus.

FLORENCE, Italijoje, sausio 13. — Karabinieriai šiandien areštavo daug komunistų vadovų, kurie dalyvavo suokalybių suverbuoti raudonąją armiją, organizuojant jaunimą iš naujų klesų.

Mustapha Kemal užmuštas.

Turkijos nacionalistų vadovas tapęs nužudytas.

LONDONAS, sausio 15. — Exchange Telegraph praneša iš Konstantinopolio, kad gautomis ten iš Turkijos nacionalistų sostinės Angoros žiniomis, Turkijos nacionalistų vadovas, Mustapha Kemal Paša tapęs nužudytas.

Ultimatumas Chinijos valdžiai.

Generolas reikalauja pašalinti premierą ir grumoją karinėmis priemonėmis.

SHANHAJ, sausio 14. — Iš Hankow pranešama, kad gen. Wu Pei Fu pasiuntė telegramą Chinijos prezidentui, reikalaujamas pašalinti premierą Liang, kurį jis kaltina kaip Japonijos šalininką. Gen. Wu grumoją, kad jei per tris dienas nebus duota atsakymo, jis bus priverstas griebtis karinių priemonių.

Gen. Wu kareiviai jau eina šiaurės pusėn. Jis taip pat pakvietęs kelių provincijų militarijus gubernatorius prisidėti prie opozicijos Liang administracijai.

Premieras Liang gi ginas, kad jis nesąs Japonijos šalininkas ir kad jis nevedęs slapty derybų su Japonija apie Sastungą.

Ratifikavo sutartį.

DUBLINAS, sausio 15. — Pietinės Airijos parlamentas, kuris vakar ryte laikė savo susirinkimą, į mažiausią kaip valandą laiko ratifikavo taikos sutartį su Anglija. Ratifikuota sutartį vienbalsiai, kadangi de Valeros šalininkai posėdyje nedalyvavo.

Parlamentas taip pat patvirtino ministeriją iš 8 žmonių. Griffith ministerijon neįeina, kadangi jis yra Dail išrinktas šalies prezidentu. Taip pat įeina ir Dail šalies gynybos ministras Mulcahy. Jie neįeina politiniais išsikovimais, tikslu nunginkuoti de Valeros šalininkus, nes Dail yra respublikos parlamentas, kuomet šis parlamentas buvo suauktas sulig senaisiais Anglijos įstatymais, kurių sinn feineriai nepripažįsta, bet kurį suaukti buvo reikalinga formaliniam sutarties ratifikavimui.

Tariasi apie prekybą.

VIENNA, sausio 15. — Dabar Vienoje randasi Vengrijos premieras Bethlen su visu štabu pagelbininkų. Jis atvykęs reikalais Burgenlando. Bet tas klausimas liko užmirštas ir svarbiausiu klausimu liko atnaujinimas prekybos tarp tų dviejų šalių. Austrijos premieriui pasiūlius, abi delegacijos tapo padalinios į komitetus, kurie svarstys finansų, transportacijos, prekybos ir kitus panašius klausimus. Tikimasi, kad šį sykį pasiseks atidaryti rubežius, ar sumažinti rubežių keblumų.

Pirmesnės konferencijos užsibaigė daug komunistų žodžiais, bet rubežiai tarp šalių pasilikdavo uždarytais ir todėl prekyba per juos pereiti negalėdavo.

Lietuvos delegacija.

WASHINGTON, sausio 12. (Elta) — Lietuvos delegacijos Zenevon sąstatas yra tokis: Pirmininkas, Lietuvos atstovas Anglijai, Naruševičius; vice-pirmininkas, Lietuvos atstovas Šveicarijai, Sidzikauskas; Steigiamojo Seimo sekretorius, Natkevičius; ir Seimo narys, Šmulskštys. Sausio 6 d. Vakarų Politikos Departamento direktorius, Balutis, išvažiavo Zenevon, Delegacijos pirmininkas ir kiti nariai išvažiavo sausio 7.

Amerikos lietuviai Klaipėdos krašte.

WASHINGTON, sausio 12. (Elta) — Gautomis žiniomis, Amerikos lietuviai įvesdina savo pinigų ne tik Didžiojoje Lietuvoje, bet ir Klaipėdos krašte, pirklami tenai žemės, miestuose namus, steigdami prekybos bei pramonės įstaigas. Jiems tarpininkauja prūsų lietuvių suorganizuotos bendrovės "Rytus" ir "Jura" kurių priešakyje stovi žmonės Mažosios Lietuvos veikėjai "Ryto" bendrovės p. Stiklorius ir "Juros" bendrovės D-ras Gaigalaitis. Be to Amerikos Lietuviams tarpininkauja ir apsigyvenę dabar Klaipėdoje kun. Jonas Žilius.

Suimti viršininkai.

WACO, Tex., sausio 14. — Pavieto advokatas, šerifo pagelbininkas ir dar 13 kalinių tapo atgabenta iš Mexia, Tex., kur gubernatorių Neff paskelbė karo stovį.

Dar 25 kaliniai yra uždaryti Mexia šokių salė ir bus atgabenti į čia rytu. Tai daromas valymas to miestelio, kadangi tas miestelis nesivaržė jokiais įstatymais ir degtinė jame liejosi upeliais, o gembleriavimas žydėjo. Daug degtinės ir gembleriavimo frankų konfiskuota. Kad visa tai sustabdyti šiame aliejaus miestelyje, kuris iš kaimo umai išaugo į didoką miestelį ir kuriame gyventojai buvo priversti gyventi šetrose, mokėdami už jas labai augštas nuomas, gubernatorių prisiuntė valstijos miliciją ir paskelbė karo stovį.

Prie viso to dabar prisidėjo gaisras, kuris vakar pridūrė miesteliui už \$750,000 nuostolių.

NAUJAS KABINETAS RUSIJOJE.

RYGA, sausio 15. — Premieras Leninas užbaigė sudarymą naujo kabineto. Pasilieka veik visi senieji ministrai, pridėjus prie jų dar 3 naujus portfelius. Naujasis kabinetas susideda iš 17 narių. Jis labiau rusiškas už pirmesnius, nes apart 2 žydų, 1 lenko ir vieno gruzino, kiti visi yra rusai, Čekos viršininkas Dzenžinskis gavo vidaus ir komunikacijos ministerio portfelį.

660 žuvo del automobilių.

CHICAGO. — Chicagoje ir Cook paviete perėtais metais automobiliai užmušė 660 žmonių. Visose Jungt. Valstijose automobiliai 1921 m. užmušė 12,000 žmonių. New Yorke užmušta 833 žmonės, Philadelphijoje 191, o Detroite tik 65.

4 žuvo įgriuvime.

SCRANTON, Pa., sausio 14. — Keturi žmonės liko užgriauti, 3 sužeisti ir keli vos išsigelbėjo 20 akry plotui pietinėj Scrantono dalyj įgriuvus į kasyklą. Keletas namų apgriauta ir vandens ir gašo pervados nutrauktos. Kadangi žemė po miestu yra išrausta kasyklų, tad tokie nuslinkimai žemės į kasyklas pasitaiko neretai. Kompanija sako, kad pirmesnioji kompanija buvo su dejuisi silpnus stulpus kasyklose, kurie neatlaikė didelio sunkumo žemės sluogsnio.

Padėtis Armenijoje gerėja.

Šalis jaučiasi saugi, gyventojai aprimsta ir grįžta prie darbo.

KONSTANTINOPOLIS, sausio 15. — Grįžtantys iš Armenijos amerikiečiai pirmu kartu bėgę kelių metų pradeda skaisčiau apibudinti padėtį toje šalyje. Pirmą kas puola į akis, tai kad gyventojai jaučiasi saugiais. Baimė apie rytdieną visai išnyko. Aleksandrapolij ir Erivane, kur per paskutinius keturis metus gyventojai gyveno susikrovę savo daiktus, kad galėtų reikale tuojaus pabėgti, dabar aprimo ir sugrįžo prie savo darbo.

Vaikai reguliariai lanko mokyklas, kurias įkūrė Artimųjų Rytų šelpimo asociacija. Biznis irgi pradeda atsigausti. Daug žmonių dirba prie geležinkelių ir nors trūksta reikmenų, traukiniai įstengia vaikioti kartą į dieną. Valdžia deda visas pajegas reorganizavimui šalies. Maskva materialiai tam gelbsti.

Tukstančiai pabėgusių atvyksta iš Anatolijos, bet jie nebe gyvena gatvėse, kadangi jiems yra įkurtos koncentracijos stovyklos, iš kur juos siunčiama prie ukio darbų. Manoma, kad jei Armenija gaus sėklų, sekama rudeni į galės atsistoti ant savų kojų.

Armenai apleis Turkiją.

GENEVA, sausio 15. — Tautų sąjungos tarybos prezidentas Paul Hymans įteikė tarybai telegramą, kurią gavo Belgijos kardinolas Mercier nuo protestonų bendrijos ir Armenijos katalikų patriarchato Konstantinopolyje. Telegrama praneša, kad visi gyvenantys Turkijoje armenai nutarė apleisti tą šalį. Telegrama todėl prašo duoti laivų transportavimui 120,000 žmonių.

Maksim Gorki serga.

BERLINAS, sausio 15. — Garsus rusų rašytojas Maksim Gorki gal jau nebeamatys Rusijos. Tai bent mano jo draugai.

Prieš kiek laiko Gorkis atvyko iš Rusijos į Vokietiją gydytis Naubeime nuo kankinuso į širdies ligos. Tačiau pasirodė, kad jis turi ir džiova, delei ko prisiėjo į perkelti į augstesnį ir sausesnį klimatą. Patairiant specialistams, jį išgabenta į St. Blazie sanatoriumą Juodajame miške.

Dabar jis yra tiek nusilpnėjęs, kad nė laišku jam nebedama. Artimi draugai sako, kad viena pusė plaučių jau visai sumaikinta.

Anglijos-Belgijos sutartis.

PARYŽIUS, sausio 14. — Belgijos užsienio reikalų ministras Jaspar švakar paskelbė projektuojamą Anglijos ir Belgijos sutartį, kurioj Anglija prižada suteikti Belgijai pilną pagalbą, jei kas užpultų jos šalį.

Svarsto Karelijos klausimą.

GENEVA, sausio 15. — Tautų sąjungos taryba vakar pradėjo svarstyti ginčus tarp Finlandijos ir sovietų Rusijos už rytinę Kareliją, kur dabar siaučia partizantiškas karas.

Ispanijos delegatui pavesta parašyti rezoliuciją, kuri bus atsakymu į Suomijos prašymą tarpininkavimo šitame ginče.

Pašto viršininkas traukiasi.

WASHINGTON, sausio 15. — Baltajame name paskelbta, kad generalinis pašto viršininkas Hays neužilgo pasitrauks iš kabineto, kad patapus vedėju didelės krutamyjų paveikslų asociacijos, kuri mokės jam daug didesnę algą. Prezidentas Hardingas sako, kad jis negali pasipriešinti Hays pasitraukimui.

Dar nežinia kas užims Hays vietą.

Influenza Skandinavijoje.

STOCKHOLM, sausio 15. — Skandinavijoje su nepaprastu greitumu vėl pradėjo platinis influencijos epidemija. Ligoniniai betgi dabar serga trumpiau, nesuserga kitomis ligomis ir mirtinumas yra labai mažas.

WASHINGTON, sausio 13. — Henry Ford paskelbė, kad nuo sausio 15 d. jo automobiliai vėl bus kiek nupiginti.

LONDONAS, sausio 15. — Po trumpų derybų su geležinkelių viršininkais, visuotinės Airijos geležinkelių darbininkų streikas tapo atidėtas vienam mėnesiui.

Gerinasi mokslininkams

MASKVA, sausio 13. — Kad kaip nors pritrauktų mokslininkus ir profesorius ir išgavus iš jų daugiau darbo, valdžia nutarė jiems duoti pilnas valdžios porcijas — didžiausias porcijas, kurios yra duodamos Rusijoje. Tai vien Maskvoje palies apie 7,000 žmonių. Valdžia tuo tikisi prisigrinti prie mokslininkų, kad jie paskui pagelbėtų bolševikams pagerinti šalies ekonominę padėtį.

MINISTERIŲ DVIKOVOS.

BUDAPEŠTAS, sausio 15. — Vengrijos užsienio reikalų ministras Banffy vakar dvikovėje šaudėsi su Karolio remėju Sigray, bet nė vienas nepataikė. Paskiau kardais kaposi justicijos ministeris Tomasany su atstovu Rokovsky. Ministeris liko lengvai sužeistas ir ranką.

2 ŽMONĖS UŽMUŠTI EKSPLOZIJOS.

DETROIT, Mich., sausio 14. — Du žmonės liko užmušti ir daug sužeista Hanna Furnace Co. dirbtuvės eksplozijoje, ant Zug salos.

Uždarė katalikų bankas.

LONDONAS, sausio 15. — Iš Rymo pranešama, kad Palermo Katalikų Bankas uždarė savo duris.

Fordas pirkty visą Francijos laivyną.

WASHINGTON, sausio 13. — Francijos valdžia kablegram paklausė Henry Ford, ar jis kartais nenorėtų pirkti karinių laivų. Fordas į tai atsakė, kad jis pirkty visą Francijos laivyną, bet dalimis laivyną — skrepais, jis nėra užinteresuotas. Atsakymą į savo kablegramą jis dar negavęs.

NAUJIENŲ

Pinigų Siuntimo Skyrius atdaras kasdien nuo 8 v. ryto iki 8 v. vakare. Nedėdieniais nuo 10 v. ryto iki 2 val. po piet.

Geriau ir Pigiau Nėgu Visur Kitur

Naujienu Pinigų Siuntimo Skyrius, per kurį jau tapo pasiūsta Lietuvon su viršum 50 milijonų aukso, visą laiką rupinasi ir rupinasi, kad davus kuogrečiausia ir kuopigiausia pinigų persiuntimą Lietuvon iš Amerikos. Tas didžiame laipsnyje jau tapo atsiekta. DABAR NIEKAS NĖGALI PASIŪSTI LIETUVON PINIGŲ GREIČIAU IR PIGIAU kaip NAUJIENOS PER SAVO DU CHICAGOS OFISU.

Naujienu Pinigų Siuntimo Skyrius šiandien yra didžiausia lietuvių pinigų siuntimo įstaiga Amerikoje, per kurią Lietuvos didieji bankai visiems amerikiečiams pataria siųsti pinigus Lietuvon. Naujienos duoda pilną gvarantiją už pinigų siunčiamus perlaidomis ir duoda paprastas gvarantijas už savo čekius. Naujienos išmaino didesnes pinigų sumas pagal pigiausio dienos kurso, koks tik yra New Yorke ar Chicagoje. Naujienos yra korespondentu didžiausio Lietuvos banko — Lietuvos Prekybos ir Pramonės Banko Kaune. Naujienos siūnia pinigus ne tik Lietuvon, bet ir į visus kitus svieto kraštus. Siųsdami pinigus, visuomet kreipkitės į Naujienu Pinigų Siuntimo Skyrių.

NAUJIENŲ PINIGŲ SIUNTIMO SKYRIUS

Vyriausiasis ofisas
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.
BRIDGEPORTO SKYRIUS
3210 So. Halsted St., Chicago, Ill.

NAUJENOS

The Lithuanian Daily News

Published Daily except Sunday by
the Lithuanian News Pub. Co., Inc.

Editor P. Grigaitis

1739 SO. HALSTED ST.,
CHICAGO, ILLINOIS.

Telephone Roosevelt 8599

Subscription Rates:

\$8.00 per year in Canada.
\$7.00 per year outside of Chicago.
\$8.00 per year in Chicago.
5c per copy.

Entered as Second Class Matter
March 17th, 1914, at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 2nd, 1879.

Naujienos yra kasdien. Išskyrus
šeštadienį. Leidžia Naujienų Re-
daktoriai, 1739 So. Halsted St., Chicago,
Ill. - Telefonas: Roosevelt 8599.

Užskaitymo kaina:

Chicagoje - pašto:
Metams \$8.00
Pusei metų 4.50
Trims mėnesiams 2.25
Dviem mėnesiams 1.75
Vienam mėnesiui 1.50

Chicagoje - per nešiotojus:
Viena kopija 08
Savaitė 18
Mėnuo 75

Uvvenytose Valstijose su Chicagoj.
paštu:
Metams \$7.00
Pusei metų 4.00
Trims mėnesiams 2.00
Dviem mėnesiams 1.50
Vienam mėnesiui 1.25

Lietuvon ir kitur užsienioje
(Atpiginta)
Metams \$8.50
Pusei metų 4.50
Trims mėnesiams 2.25
Dviem mėnesiams 1.75
Vienam mėnesiui 1.50

Pilnais reikis siųsti pašto Money
Orderiu, kartu su užsakymu.

Komunistų internacionalo kapituliacija.

Vokietijos komunistų
partijos organas, "Rote
Fahne", praneša, kad tos
partijos centralinis komite-
tas nutarė paduoti įnešimą
Trečiojo Internacionalo pil-
domajam komitetui, kad ji-
sai darytų žingsnius įvykini-
mui bendro veikimo visų
tarptautinių darbininkų
klesos organizacijų: Komu-
nistų Internacionalo, Raudo-
nojo Unijų Internacionalo,
Tarptautinės Darbininkų
Unijų Sąjungos (Amsterda-
mo Internacionalo), Tarp-
tautinės Socialistinių Parti-
jų Vienybės (Vienos Inter-
nacionalo) ir Antrojo Inter-
nacionalo.

Vokietijos komunistai, va-
dinasi, siūlo, kad komuni-
stų internacionalas kvieštų
į bendrą darbą ir tarptautinį
darbininkų unijų susivieni-
jimą, ir nepriklausomuosius
socialdemokratų, ir deši-
nuosius (scheideemannius)
socialistus. O kadangi
Vokietijos komunistai visuose
svarbesniuose klausimuose
veikia pagal nurodymą iš
Maskvos, tai nėra jokios
abejonės, kad tam sumany-
mui pritaria patys Trečiojo
Internacionalo vadai.

Šitas sumanymas kilo po-
to, kai Francijos socialistų
partija savo suvažiavime iš-
kelė mintį tarptautinio visų
darbininkų partijų (socialis-
tinių ir komunistinių) kongre-
reso. Tai minčiai tuojau
pritarė Vienos Internacio-
nalo valdyba, bet ji atrado,
kad, pirma negu šauks tokį
kongresą, reikia padaryt
mažesnę konferenciją. Ji nu-
tarė, butent, šaukti konfe-
renciją visų darbininkų par-
tijų tų šalių, kurias paliečia
Versalio taikos sąlygos, t. y.
Francijos, Vokietijos, Ang-
lijos, Austrijos, Italijos ir k.

Kaip "Naujienose" jau
buvo rašyta, Vokietijos ko-
munistų spauda pasipriešino
šitam planui. Bet praėjus
keletui dienų, ta spauda
pranešė, kad Vokietijos ko-
munistai neatsisako daly-
vauti minėtoje konferencijo-
je. Tokia permaina savo po-
zicijos ji, veikiausiai, padarė
pagal paliepimą "iš augš-
čiaus". O dar už keleto dienų,
vyriausias komunistų
organas Vakarų Europoje
jau praneša, kad Trečiasis
Internacionalas bus para-
gintas kviešti į vienybę viso
pasaulio socialistus ir komu-
nistus.

Šitie reiškiniai rodo, kad
tarptautinis komunistų ju-
dėjimas griežtai maino savo
frontą. Iki šiol svarbiausias
jo uždavinys buvo skaldyti
ir ardyti didžiausias darbi-
ninkų unijas ir socialistų
partijas. Visi atsimena kiek
pamazy pylė komunistų
laikraščiai ir agitatoriai ant
"geltonojo" Amsterdamo
unijų internacionalo, ant
"social-išdavikiško" Antro-
jo Internacionalo ir "pusiau-
išdavikiško" Vienos Inter-
nacionalo. O dabar komu-
nistų judėjimo viršūnės jau
šaukia į venybę tuos "gelto-
nuosius" ir "išdavikus"!

Kodel tokia fronto per-
maina? Todel, kad komu-
nistai neatsiekė savo tikslo.
Ažuot suardę darbininkų
unijas ir socialistų partijas,
jie patys ėmė irti ir smukti.
Tik prisišlieję prie masinio
darbininkų judėjimo ir prie
socialistų partijų, jie dar ti-
kisi turėti šiek tiek tokios
reikšmės.

Apžvalga

"LIETUVOS UKININKAS"
APIE ŠMUGELI.

Kadangi Chicago "Draugas"
dar vis monija savo skaityto-
jams akis ir pasakoja, kad kun.
dr. Purickis ne dėl šmugelio
turėjo pasitraukti iš minist-
erio vietos, tai mes čia paduo-
sime "Lietuvos Ukinko" nuo-
monę apie tą dalyką.

Gruodžio 22 d. numeryje, ta-
me Kauno laikraštyje tilpo
straipsnis, kur tarp kitko šako-
ma:

"Šiomis dienomis išėjo
aiktėn jau senai viešai ap-
kalbamas Kaune ir provin-
cijoje vadinamas "šmugelio
biuras", kuris varė tą šmu-
gelį tarp Maskvos ir Berly-
no. Visa eilė šmugelminkų,
turėdama su kunigu Puric-
kiu ryšius ir kitais jo pagel-
bininkais valdininkais vedā-
vo iš Vokietijos į Maskvą
sachariną, kokainą ir iš ten
kitokius daiktus. Kun. Pu-
rickis su kitais, turėdamas
leidimą maitinti Maskvoje
Lietuvos atstovybę, vieton
vieno pado reikalingo jai
maisto siuntė vagonais, skry-
niomis ir kitais būdais. Nie-
kas nesekė tokių kun. Puric-
kio darbų. Pagalios žvalgy-
ba, Krašto Apsaugos Minis-
terio įsakymu, Joniškyje at-

plėšė patikrinti tris vagonus,
kurie buvo Užsienų Minis-
terio antspaudo, prispausti.
Pasirodė, kad vienas vago-
nas buvo miltų prikrautas,
kitas cukraus. Trečiajam bu-
vo sacharinas ir kokainas,
kurie buvo siunčiami Mask-
von, kad už juos gauti kai-
lių, briliantų ir kitų daly-
kų. Tuo būdu buvo vedamas
šmugelis ir valstybė išna-
dojama. Dabar teismas tu-
rės išaiškinti, kiek tame kas
kalta."

Toliau tame pačiame straip-
snyje skaitome:

"Kada kunigą Purickį ap-
kaltino ir delto jis turėjo
atsistatydinti iš ministerių,
jojo draugai, kaip kun.
Šmulčystys, kad pateisinus
krikščionis demokratų ir
parodžius, kad jie jo dar-
bams nepritaria, spyrė lyg
asilas negyvam liutui, pakiš-
damas po paduotos soc.
dem. frakcijos interpeliacijos
Seime tuo reikalu paklausim-
ą."

Taigi "Liet. Ukinkas" aiš-
kia sako, kad kun. Purickis
buvo apkaltintas dėl šmugelio
ir kad jisai turėjo delto atsi-
statydinti. Ir, matyt, jisai žino,
kad rašo tiesą, nes nesibijo,
kad Purickis patrauktų jį tie-
son už šmeižimą.

ŠMUGELIO TARDYMAS.

Kun. Purickio ir jo pagalbi-
ninkų darbams ištirti, kaip mu-
sų skaitytojai žino, teismas pra-
dėjo tardymą. Bet yra davinį
spėti, jogei Lietuvos klerika-
lai darys visa, ką galės, kad
tas tardymas būtų be pasek-
mių.

Štai ką rašo apie tai prof.
Voldemaras "Lietuvių Balse":

"Teismas gali tik tada at-
likti savo uždavinį, jei visos
kliutys jo veiksmui bus pa-
salintos. To nei vyriausybė
nei Seimas kaip tik nepada-
rė. Imkime svarbiausį kol-
kas kaltininką, užsienų mi-
nisterį dr. Purickį. Jis yra
Seimo narys ir kaip tok
neliečiamas. Prieš kiekvieną
tardymo žingsnį jis gali pa-
statyti neperlipamą neliečia-
mybės sieną.

"Toliau, kaip gali tardy-
mas surinkti žinių Berlyne
ar Maskvoje? Vien tik pave-
dus tų miestų atstovams su-
rinkti apie šmugelį žinių. Bet
kas yra Berlyno atstovas? -
Gi tas pats dr. Purickis.
Vadinasi, tardytojas turėtų
jam rašyti tokį maž dar-
laidką: prašau dr. Purickį
iširti, ar kalta dr. Puric-
kis ir esanti jo žinioj at-
stovybė šmugelio varyme?"

"Tas pats su Maskva.
Tardytojas turėtų rašyti p.
Baltrušaičiui, prašydamas iš-
tirti, ar kalta p. Baltrušai-
tis ir jo žinioj esanti at-
stovybė šmugelio varyme."

Prof. Voldemaras sako, kad
vienintelis būdas ištirti, ar at-
stovybės Berlyne ir Maskvoje
varo šmugelį, yra pasiųsti te-
nai reviziją. Socialdemokratai,
girdi, to ir reikalauja St. Sei-
me; bet "nei krikščionys, nei
liaudininkai nepanorėjo eiti
šiuo keliu". Jie pasitenkino tuo,
kad valdžia pareiškė, jogei te-
smas viską ištirs, bet jie ne-
davė teismui reikalingų prie-
monių pasekmėms vesti ty-
rinėjimą.

Kun. Maliauskas ir mu- sų bolševikai.

Prieš keletą metų Chicagoj
ir visoj Amerikoj tarp lietuvių
buvo labai pasklęsęs "veikė-
jas" pasivadinęs save "meto-
dologijos daktaru", kunigas A.
Maliauskas. Jis buvo ilgesnį lai-
ką chiegiškiu kunigų laikraš-
čio "Draugo" redaktorium. Ku-
nigas Maliauskas ypač pasižy-
mėjo savo taip vadinamomis
"šventomis konferencijomis",
kurias laikydavo daugelyje li-

tuvių kolonijų bažnyčiose. To-
se "konferencijose" jis sakyda-
vo pamokslus, kuriais biau-
riausiais žodžiais keikdavo
"bedievius", laisvamanius, o
ypatingai socialistus. Jis gra-
dendavo parapijonis nepriimti
socialisto "ant burdo", grumo-
damas, kad jei kuri šeiminin-
kė priimsianti savo namuose
gyventi socialistą, ji per išpa-
žintį negausianti išsimo, o
Dieve ratavok - jei kuris pa-
rapijonis skaitysis "ciecilų"
laikraštį Naujienas, arba Ke-
leivį, tas miręs busią velnio
paspaugtas ant kebeneko ir
tiesiai į keplą nudangintas.

Bet kiek kunigas Maliaus-
kas ne keikdavo, ne grumoda-
vo parapijonims pragaru, jie
visviena skaitydavo ir dabar
tebeskaito Naujienas. Kiekvie-
nas šiek tiek šviesesnis katali-
kas skaito socialistų laikraš-
čius, nes žino, kad tie laikraš-
čiai rašo ne prieš Dievą ar ti-
kėjimą, bet apie darbo žmonių
reikalus ir paduoda žinių i
viso pasaulio žmonių judėji-
mo, apie visokių pasaulį atsi-
tikimus. Vadinasi, budami ka-
talikai, jie vis delto žinojo,
kad kunigas Maliauskas, keik-
damas Naujienas, tik mulkino
savo klausytojus, melavo jiems
apie Naujienų bedieviškumą ir
tt.

Galų gale kun. Maliauskas,
dantį atkandęs beedamas
Naujienas, pridurtus pasikėlęs
išdumė žmonių mulkinti Lie-
tuvon. Bet vis tiek žmonių mul-
kinimas čia nepasiliovė. Tik
kunigo Maliausko vietą užėmė
čia taip vadinami lietuviški
bolševikai - komunistai. Per
kelis pastaruosius metus jie
niekino, keikė tuos žmones
darbininkus, kurie nesidavė
bolševikėliams mulkinti. Jie
savo "prakalbose" ir spaudoj
skelbė, rėkė, kad Rusijoj bol-
ševikai jau sutvėrę darbinin-
kas komunistinį rojų, kad
ten darbininkai dirbą tik še-
šias valandas dienų ir viską
gauna dykai. O kas sako, kad
taip nėra, tai tas esąs judosius,
darbininkų išdavikas ir tt. Su-
kardami apie komunistinį ro-
jų Rusijoj, tie musiškiai bol-
ševikėliai tvirtino, kad už mė-
nesio kito bus ir čia Amerikoj
revoliucija, bus įvesta "darbi-
ninkų diktatura", kapitalistai
nušluoti nuo žemės paviršiaus,
o inteligentai - daktarai, pro-
fesoriai, nekomunistų laikraš-
čių redaktoriai turėsį gatves
šluoti, o jų vietas užimsią pa-
tys darbininkai (nemokslai!)

Keikė socialistus, keikė Lie-
tuvos socialdemokratų, kam
jie parašo tiesos žodį apie ko-
munistų melus, apie begėdišką
darbininkų mulkinimą šukavi-
mais apie bolševikų rojų Ru-
sijoj. Jie ypatingai rėkė apsi-
putodami ant Naujienų, kurio-
se visados buvo nurodoma dar-
bininkams, kad komunistai pa-
tys klysta ir žmones klaidina
pasakomis apie įvykdymą ko-
munistinės tvarkos kultūriniai
ir industriniai atsilikusių, ne-
pribrendusių šalių, kokia yra
Rusija. Jie ir po šių dienų
nepaliauja šmeižti ir purvinę
Naujienas ir jų redaktorių sa-
vo maliauskiškose "prakal-
bėse" ir atkalbinėja žmones ne-
skaityti Naujienų. Bet kaip
anais metais kunigas Maliaus-
kas savo keiksmais prieš Nau-
jienas nieko nelaimėjo - ka-
talikai kaip skaitė jas taip te-
beskaito, - taip dabar darbi-
ninkai ir patys padoresnėji ko-
munistai neklauso visokių ko-
munistiškų barskalų, jie per il-
gą laiką pamatė, kad Naujienos
visados skelbė ir aiškino žmo-
nėms dalykus taip, kaip jie iš-
tikrųjų yra, nežiurint, ar kam
tatai patinka ar ne, ir jie be
Naujienų nebegali apsieiti.

— Šapos Darbininkas.

Žemdirbystės skyriaus ap-
skaitymu ekonominė vienos ru-
pužės vertė gegužio, birželio ir
liepos mėnesiais išneša \$9.44.
Šita vertė yra remiama rupu-
žės išnaikiniu šaknis ždančių
kirmiu ir kitų žalingų vabz-
džių.

Australijos darbininkai priešinaši busimiems karams

Sidney (Naujoji pietų Vali-
ja). — Australijos Darbininkų
Partija išleido įdomų pareiški-
mą prieš dalyvavimą busimuo-
se karuose. Pareiškimas išlei-
sta sąryšyje su partijos nese-
niai išleistu įspėjimu "atsi-
sakyti dalyvauti kare vedamam
anapus Australijos valstybės ri-
bų."

Visi karai prekybos karai.

Pareiškimas sako: "Visi nau-
joviniai karai yra prekybos
karais ir yra sukeliami didžiū-
jų finansų ir didžiojo verslo
(biznio) paraginimu ir jų rei-
kalams. Šitas buvo atvirai, be-
gėdiškai ir ciniškai pripažinta
nusiginėjimo konferencijos
suaukėjo, prezidento Hardin-
go.

"Dabar turi būti be aiškini-
mo aišku, kad darbininkai ir
tik darbininkai turi surasti vai-
stą. Nes mes žinom labai ge-
rai, kad karai ir prisirengimas
prie karų yra tikriausias ir
stipriausias kapitalistinių vald-
žių įrankis žmonėms kraują
leisti ir laikyti juos pinigagau-
dų valioje.

Panaikinkim karą.

"Ir ne tik žmonės yra siur-
biami šitų nelabųjų dvasių fi-
ziniai ir finansiniai, bet dar
darbininkų pastangos visuome-
nėms ir pramoninėms refor-
moms daryti yra sustabdomos,
suklaidinamos ir išblaškomos
gudriu nukreipimu dėmesį i
vaizduojamą laukutinį priešą.

"Todel, norint didžiūsius
darbininkų ekonominio ir vi-
suo meno teisingumo idealus
pasiekti visų pirmiausia reikia
karas panaikinti.

"Nuo 1914 m., kada kapita-
lizmas įvėlė pasaulį pragarinėn
krauju, maudynėn, vadinamon,
"Didžiojo karo", milijonai
žmonių pamatė visišką nesu-
gebumą, surietėjusį žiaurumą
ir aiškų kvailumą kapitalisti-
nės tvarkos. Pilnas šitų teisy-
bių įvertinimas be abejo už-
tikrins šito nedoro kraugerio
puolimą.

Tegul parazitai kovoja.

"Kuomet jis sverdėja par-
pulti, visi darbininkai, dirban-
tieji rankomis ir galva, turi
nuspręsti, kad kautis tarptau-
tiniuose karuose nėra jų reika-
las. Jie turi iškilmingai nutar-
ti, kad žmonių parazitai suke-
liantieji karus, turi patys kau-
tis.

"Ir taip, griežtai atsakydami
žėisti ir žudyti savo darba-
draugius, jie ne tik ant tiek pa-
liuks būti savo išnaudotojų
įrankiais, bet dar paskubins ir
padės greitai ir visiškai kapi-
talizmo tvarką išnaikinti."

PASTABELĖS.

Aluminas yra gausiausias
metalinis elementas. Nors jis
gausesnis negu geležis, bet jį
pradėjo vartoti tik per pasku-
tinius 25 metus, kadangi jis la-
bai tvirtai susijungęs su de-
guoni (oksigeno) ir tik elek-
trinę krosny šitie du elemen-
tai galima lengvai atskirti. Jis
yra būtina sudėtinė dalimi maž-
ne visų uolų, išskyrant klintį
(kalkinį akmenį) ir smėlakme-
nį.

Naujas budas padarymui po-
pieros neperšlampama suteikia
galimybės vartoti ją smul-
kiems daiktams dirbti. k.
v. šernolėms, ir šikšnai
ar rezinai pakeisti, darant per-
klusos gazo matuoklėms ir ki-
tiems tolygiems daiktams.

Vėliausia naujenybe daugė-
lyje gyvulių augyklų vakaruo-
se yra bevielins telegrafas ant
arklio. Srovė nuvesta žemėn
per arklio pasagas nuo meta-
linės lentelės po balmu.

EMILIUS VERHARNAS.

TUNELIS

Visur gelžies darbai žydruoja, dega!

Kaip didelė dirbykla, kalnas klega.
Plujsija kumai, priekalus kalą.
Kurenas daržinės leliojama liepsna.
Jas regi piemenys iš apacių,
Geną pavakary pavargę bandą.
Ir ta liepsna, nudanginta lig žvaigždžių.
Svajodina per naktį žmones,
Puikybę jųjų aukščiau žėisdama.
Ir bijo jie šėlimo ratų, grindžių,
Kurį gaisrus ant skauteries kalnų,
Tiesią gelžies kelius iš Prancūzijos
Ar Vokios in dar nežinomus kraštus!

Atėjusiems nuo Reino ar nuo Ronos
Iš Vakarų paliepta kalnas grėžti.
O tie, kurie iš Pizos ar Ankonos —
Tie iš Pietų šalies ims kalną skrosti, —
Iš ten, kur marės ukuos blėsti.
Puikų darbeivių atvesta daugybė,
Iškilmingai visiems jiems įsakyla
Eit — susitikt akmens kiauroj gilybė.
Siauroj lėkštėj talpinas grėžėjai,
Tarytum puokštė šautuvų taikoj
Užpulti uolos jėgą paslaptingą
Dantų gelžinių sutarties kaitroj.

Kaip krito danguje žara gaisri —
Iš kalno girdis vien tik smugiai įtempti...
Sakykit, kiek dienų dar — amžius kiauirus —
Girdėsis tie grėžimai kurtus, žiaurus?..

Akmuo linksmas nuo pirmo kirvio skla,
Ir tvyska šaulėję žaibai ritmingi...
Bet kirviai, smeigdamosi, santaringi
Rytoj iš urvo skleis tik aidą tylų...

Anga senoji juoda išskedenta...
Naktis ant žemkasių galvų jau krinta,
Ant nugarų šešėliai niaurus spinta,
Po kojų gi dar diena švenčia šventę...

Sulenkę nugaras skliautais
Susislepia urvuos su fakelais.
Vaje, kokiame sleptingam kapinynei
Jie, rodos, trūsia, uolų ruima skina?..

Vos apsisloja — junta žymės laiko,
Kurios platybę visumos dabina...
Užmiršta akys žemės šviesą gryną,
Kur gyvastį laukams ir pievoms saiko...

Kiekvienas jų — skaitlinė sąskaitoje.
Ir jie taptų tik viena atmintis
Tiems, kur sugrįžtant jų nebeišvys,
Jei prasilenkt žingsniai jų naktumoje...

Kiti, kur graižo kalną iš šiaurių,
Klaidingą žygi jų atitaisyti.
Ir aidą kurtų, santarą kirčių...
O iš pietų — vėl darbas kruvinas atgytų.
Per triusą prietikių skausmų jie nematyti...
Tačiau nesusižino,
Kurie abyšoniai prieš kalną stojos.
Čia rangos kilė iš Salų, Trentino,
Tenai nuo Elbos, Reino ar Dunojaus,
Gyvendami ir pudami baloj,
Turėdami tik suodis ir purvyną,
Besidengia garais migloj tirštoj.
Tarpais mokslinčiai lankos ir mokina,
Neitiktės jie pasakai laimingai,
Besirausią gelmėj akloj, skausmingoj!..
Kiekvienas skylium raus, genės,
Ir darbas tuo labiau atgubodės
Tamsoj nakties,

Tačiau dienoms praslinkus, dar dienoms,
Ir dar naktims, diėnoms ir valandoms,
Ratu susėdus valgyt vakare,
Kas nors šlyjas prie uolos išaižytos,
Girdis, suklinka, dveilintam mure
Kirtimą dulsų kirvio uždaryti...
Visi kalnų inklasta stingdami,
Akim lyg veria šlį tamsumos.
Nė jokio garso. Ir šneka lengva
Staiga perskelta kalno tyluma!

Kaip jie nedrąsus, lindni rinkdami
Vėl kirvius, kaltus, po vilties trumpos,
Vėl indamos su uolomis kovos!
Apie kitas naktis ir dienas godos
Susipina su baimė, liudnumu...
Kaip kartą atlėkė žmogus drebedams,
Ir sakė: žaibas tris kart pasirodęs
Iš kalno, akmenimis šokinėdams
Pakalnėn nusileido pamažu.

Sužadinti, virpėdami, susgode,
Visi jie nusekė int arčiau vietą.
Kiekvienas jų girdėjo smugius kietus,
In pertrūkingą panašius plakimą,
Lyg akmens kitas kitą skaldyt ima.
Išpranašavo ilgą darbą, vargų...
Viršukalnio budėt pastatė sargus...
Ir vėl visi kirvius pačiupo savo...
Kaip aidas smugį smugin pakartojo
Granitas. Ir bazalto juoda siena,
Kur darbą nuo dienos dar skyrė viena,
Nuo apačios lig viršui susiubavo.
Mirksnys — ir abejonę palaidojo
Visi, ir pirmkart džiaugsmu spindulioja,
Ir žemei tiki, svaigsta, ir dainuoja,
Kol tik naktis juodais sparnais užkloja.

Gyvumas sklendo spinduliais lengvais,
Lengvėja naštos, kirviai klusnėsi;
Laimingi raumenys sustiprint kumą
Ir pastangą padidint širpuliais.

Stukus didžius dainuoja nešdami,
Ir darbas daros šventė — džiaugsmu pluma...
Jau virpa perdaras pastarasai, —
Per dvi naktis iškirs ji survisai.

Ir skverbias kirviai akmenin aršiau.
Prie plyšio glausdamosi milanėnas
Suklinka garsiai, girdi ji reinėnas...
O žodžius gi supras rytoj, paskiau...
Visi įnirsta sykiu; žėdnas stengias
Iškirsti pirmą langą pirmutinis —
Perskrosti aklą sieną akmeninę.

Intužę pastangos in vieną bengias,
Kaip kupeta vilnių, kur graužia prūdą.
Nieks nebeįjunta nuovargio sunkumo —
Sprandai — ištempti, atdusiai — vien umų...
Galop prieš auštant vienas gamburgėnas,
Kai uolos stuką iš jo gužtos grudo,
Staiga kalne pamatė šviesą menką,
Ne savo pusėj, žibūrys kur smilgsta,
Bet priešingoj, kitų kur smugiai lėnas.

In vos praskeltą sieną rankos ilgstos
Šimtais, kiekvienas ten sau kelią skina...
Mirksnys — visa kiaurynė knibžda rankoms.
Kiekvienas rėkia, plėšia, skelia, mina,
Bet širdys sutaria draug plakdamas.
Ir vienu ypu darbas sugyvejė.
Visiems taip lengva, šviesu, nebetvanka,
Kits kitą broliu pirmasyk vadina...

Iš žemės žemėn ryšys, rodos, ėjo, —
Šalis surystė horizontu du,
Kurie per dulkes, piurvenas, šešėlius
Sulies taikoj mieguistų akmenų
Visų ugnis in vieną žiburėli...

Vertė BALYS SRUOGA.

Chicagos Žinios

(Tasa nuo 3-čio pusl.)

lenką, užsimokėti \$50 pabaudos ir teismo lėšas už "glostymą" savo pačios. Beto teisėjas buvo jį šešioms metams ant "probašino" padėjęs. Parėjęs lenkas iš teismo namo, sako, gerai "filino." Jis matonai savo namuose buvo pradėjęs daryti "gimnastiką". Viskas but gerai, tik nelaimėn atsidarius jam visus langus, kad įeitytų vidun daugiau šviežio oro, per langą vėjas išpušė jo pačią. Suprantama, už tokį lenko neatsargumą teisėjas vakar pridėjo jam dar \$150 pabaudos ir teismo lėšas. Be piniginių bausmių parupino teisėjas jam dar vieną metą gimnastikoms daryti vietą cypėje prie akmenų skaldymo.

Pasodino motiną cypėn už darymą mumsainės.

Po nuė. 2106 W. 19-tos gatvės gyvenimo motina su dviem savo kukliais. Jos vyrą kiek laiko atgal pasodino kalėjimui už bigamiją. Ji pati ir jo du kukliu užlaikė laisvą labdarę draugija. Užvakar Maxwello teisme ši motina prisipažino teisėjui, kad ji buvo labiau užsiinteresavusi darymu mumsainės, negu auklėjimu kuklių. Teisėjas ją nubaudė užsimokėti \$50 pabaudos ir teismo lėšas. Kadangi ji tiek pinigų neturėjo, ją teisėjas pasodino cypėn. Šios motinos vardas yra Mrs. Nellie Vaselauskas.

Kl. Jurgelonis

ADVOKATAS

DUODA TEISIŲ PATARIMUS

Reikalingi akiniai.

Jei kentį galvos skaudėjimą, jei skaitant raišius susilija, jei iš raišius darosi dvi, jei turi uždegimą akių, jei skaitant ar slūgant akis skauda, tuomet reikalaukit akiniai.

John J. Smetana

Akinų specialistas
1801 So. Ashland Ave.,
Kampas 18-oje gatvės.
Ant trečio aukšto virš Platto aptiekos, kambariai 14, 15, 16 ir 17.
Valandos nuo 9 ryto iki 9 val. vak.
Nedėliomis nuo 9 r. iki 12 pietų.

BALTIJOS-AMERIKOS
LINIJA 9 Broadway, New York, N.Y.
TIESI KELIONĖ LIETUVA
PER HAMBURGĄ PILIĄ
ARBA LIEPĄ
Važiokit visi parankiu ir tiesiu keliu
Lietuviai važiuoja į Pilią
aplenkia Lenkų juostą (karidorių)
VISA TREČIA KLASA PADALINTA
KAMBARIAUS
ANT 2-ju, 4-rių, 6-šių ir 8-nių LOVŲ
"LITUANIA" VASARIO 1, 1922
"ESTONIA" išplauks Vasario 22, 1922
TREČIOS KLASOS KAINOS:
HAMBURGĄ \$103.50 — PILIĄ \$106.50
— LIEPĄ \$110.00
Dėl laivakorėjų ir žinių kreipkitės prie savo agento.

EMERALD DAIRY
Lietuviška Pieninystė
Užlaiko pastarizuoatą pieną ir smetoną. Padaro geriausią sviestą, surį už pigesnę kainą negu kokią kita išdirbystę; pristato į šonus, restoranus ir į paprastus namus. Suteikia atsiboksus (icebox) ir ledą kur tik reikalaujama.
S. Daugela 3251 S. Emerald Ave.
Tel. Boulevard 727 Chicago, Ill.

Pavadinio plėšiką, kuris jus apipuls, tai nevadinkite jo vardu.

B. Lepinsky, 4843 Throop gat., eidamas gatvę ties 59 ir Indiana ave. patiko plėšiką. Šis liepė jam pakelti rankas.
—Kodel, aš jus žinau. Wash? — pasakė jis.
Plėšikas jį pašovė ir pabėgo. Pašautasis tapo nugabantis Washington Park ligoninėn. Dabar policija įjėsko to plėšiko.

Gazo kainos bus sumažinta nuo 1 vasario.

Kaip Naujienose buvo rašyta Illinois prekybos komisija privertė gazo kompaniją sumažinti gazo kainas iki \$1 už 1,000 kubinių pėdų. Dabar gazo kompanija pranešė, kad gazo kainos bus sumažinta tik nuo pirmos vasario mėnesio. Ji taipgi pranešė, kad jos advokatai dar bandys Circuit Court teisme atnaujinti šį pareidymą. Ant galo gal taip išeis su gazo kainomis, kaip su "karferiu".

PLĖSIKAI ATEJĘ "VAKARIENIAUTŲ" APIPLĖŠE NAMUS.

Užvakar vakarą J. P. She-wis, 826 W. 33-čio place, valgydamas vakariene išgirdo skambinant durų varpelį. Jis atsisakė ir nuėjo įleisti "svečių" į vidų. Atsidares duris jis pamatė du vyrus su maskomis. Tie jį, jo pačią ir dar du "burdingierius", T. Butkų ir T. Valutį, surišo ir juos apiplėšė. Viso plėšikams teko \$65 ir 3 auksiniai laikrodėliai.

KRUTAMŲ PAVEIKSLŲ DARBININKAI FORMALIAI SUSITAİKĖ.

Kaip "Naujienose" buvo rašyta, krutamųjų paveikslų masinistai operatoriai laimėjo pirmą paskelbimo streiką. Jie dabar formaliai padarė sutartį su teatro savininkais ir po to sutartim galutinai pasirašė. Darbininkai prašė pakelti algų

REUMATIZMAS

Išpurkę muskulai, perviriantis skausmas sanariuose ir sustingimas sanarių yra blogiausias žmogui dalykas, o tankiausiai išsivysto ir sunkia liga. Jei kenčiate tuos blogumus, arba turit simptomus — ligai nelaukite, bet tuojau pasikonsultuokite. Musų stebėtojos gydytošė šimui ir vidurius ir trynimui P O L O

SAPOMENTOL

STIPRI ALCHOLINĖ SMETONA — tai stebėtinai veikia, kad umat pralaukia visoki skausmas nuo persidirbimo ir nuovargio muskulų, sustingimo sanarių, ginkstėjimo skausmas, strūno diegli ir slogas, Kiekvienas, kuris vartojo jį, — sako, kad nieko geresnio nėra. Todel, vartokit ir jus, o ne reikės ilgai kelti. Kaina už puodą 65c. Nuolat stendiniams savo valdiniams ir praeitį Polo Sapomentol, neimkit substitutu. Jei negalėjumėte gauti, rašykite mums prisiūdiant pinigų likalno.

Polo Chemical Co.
2824 W. Chicago Ave.
Chicago, Ill.

ant 15-kos nuosimčių ir jie tai gavo.

VALSTIJOS PROKURORAS PRIEŠ APGAVINGAS DARBŲ SUJESKIMO AGENTURAS.

Valstijos prokuroras, Crowe, rengia vaju gaudymui apgavinių darbams sujieskoti agentų, kurie už darbo sujieskojimą ima nuo darbininkų nuo \$5 iki \$30 ir juos dažniausiai siūnčia į tokias dirbtuves, kurios gal tik randasi ant Markso planėtos. Darbininkams sugrįžus ir pasiskundus, kad po tokiu adresu jokių dirbtuvių nėra, tai tie agentai juos vėl siūnčia po kitu adresu ir taip "monkina," kol tie iš kantrybės išeina ir atsižada įmokėti savo pinigų.

POLICISTAI BE WARANTO NEGALI ŽMONIŲ KRATYTI GATVĖSE.

Teisėjas J. K. Prindville teisme pareiškė, kad policistai neturi teisės be waranto žmonių gatvėse kratyti del mumsainės.

PASIMIRĘ TRYS NUO MUNSAINĖS.

Užvakar užsinoūdijo mediniu alkoholiu W. Johnson, 56 metų amžiaus; H. McMullen, 32 metų amžiaus, ir F. Ullineyer, 32 metų amžiaus.

Miesto darbininkai prašo pakelti algas.

Miesto darbininkai, klerikai ir taipistai, finansų komitetui padavė prašymą pakelti jiems algas.

IR TEISMO KAMBARIUOSE APIPLĖŠE 40 ASMENŲ.

Užvakar Court of Domestic Relations teisme įvyko skaitlingi apiplėšimai, — apiplėšta 40 asmenų. Tai buvo tiksliai sudarytas teisėtas užpuolimas ir apiplėšimas žmonių. Mat teisėjas A. G. Adams sumanė susirinkusiems pasiklausyti bylą iškrešti "šposą". Ir jis tai padarė: paliepė dėdukams visus "svečius" susatytį į "lainę" ir visiems iškratytį kišenių. Dėdukai, suprantama, budami tame specialistais, vikiškai savo "užuotus" atliko. Sako, gražu pasigėlio prisilaukta. Tie pinigai eis "reikalingiems..."

PENKI ASMENYS APSIRGO TRICHINAI.

Sveikatos departamentui pranešta, kad Chicagoje šiomis dienomis apsirgo penki asmenys trichinai. Sveikatos departamentas tvirtina, kad jau daug metų praejo kaip tik lia-ga buvo susirginti Chicagoje. Sako, kad ši liga yra labai retas atsitikimas. Ją žmonės užsikrečia valgydami žalią arba užsikrėtusių kiaulių kiaušieną mėsą. Tie penki asmenys apsirgę šia liga gyvena šeiminose po nam. 2436 N. Rutherford ave. Sveikatos departamento viršininkai deda visas pastangas suradimui tos vietos, kur nesveika mėsa buvo piršta.

ASHLAND JEWELRY MUSIC STORE
Dekmantal, Laidrodžiai, Auksybė, Columbijos Grafonolas ir lietuviški naujausi rekordai.
4537 S. Ashland Ave., Chicago, Ill.

SKAITYKIT IR PLATINKIT "NAUJENOS"

Lietuvių Rateliuose

CHICAGOS KOMITETAS LIETUVOS NAŠLAICIAMS SELPTI.

Chicago K-tas Liet. Našlaičiams šelpiti priėmė aukų Kauno Našlaitei, auklėjančiai savo du broliukus ir tris sesuteles, nuo šių geros širdies žmonių:

Per p. K. Katkevičienę: M. Jusas \$3, K. Katkevičienė \$2, A. Bučinskienė \$1. Viso \$6.00.

Per "Naujienas" nuo Wm. King iš Ledyar, la., \$5.00. Viso daiktų \$11.00.

Išpirktą Naujienų Pinigų Siuntimo Skyriaus čekis sumai 1700 auksinių ir pasiūstas Lietuvos Raudonajam Kryžiui, kad perduotų minėtai Kauno našlaitei M. A-tei.

Aukos kurios buvo siūstos per Naujienas: Fr. Lapinskio iš Melrose Parko \$5, A. Šantų iš Chicago \$4, yra Chicago K-to Liet. Našl. Šelpiti gautos ir bus veikiai pasiūstos tam, kam skirtos.

Visiems aukojusiems tariame nuosirdų aciu.

Ch. K-tas L. Našl. Šelpiti: M. Zolpienė, sekret. P. Balcienė, išdin.

P. S. — Siunčiant Ch. K-tui Lietuvos Našlaičiams Šelpiti aukas čekis ar money orderis reikia rašyti įždininkę P. Balcienę rašyti į židininkę P. Balcienę adresu: M. Zolpienė, 92 W. 34-th Place, Chicago, Ill.

Pranešimai

Miko Petrausko koncertas, kurį rengia "Birutė", įvyks trečiadienį, sausio 25, American Bohemian salėje, 18-tą gatvę prie Ashland ave. Be komp. M. Petrausko koncerte dalyvausią žymiausias vietos artistinės įgijos. Visuomenė kviečiama gausiai atsilankyti. — "Birutė".

Gelbėkim Lietuvos Našlaičius. Chicago Komitetas Našlaičiams šelpiti rengia rankų darbų ir namų gamintų valių bazarą vasario 12 d. 1922 m. Mildos abiejose svetainėse. S. Halsted ir 32-ros gatvės. Šiuo krepiaimės ir gebiama visuomenę, ypačiai Chicago ir kitų miestų ir miestelių moteris ir mergaites mel-dam, arba nors vieną koki dieną ar ruzesinį rankų dirbimą ar namų gamintą valių aukščiau minėtam oazarui.

Išdirbinius meldžiame siūsti antrą: N. Valančauskienę 3246 S. Halsted Str., Chicago, Ill. (3-čios lubos), arba, kam parankiau, atnešti dienogė bazaro tiesiai į svetainę, kuai atsidarys 5-tą val. po pietų. Siunčiant išdirbinius malonėkite pridėti savo pilną vardą pravarde ir antrą, taipgi kainą už kiek galima parduoti. Gelstina būtų kad išdirbinį kainos nebūtų perauktos, kad ne ap sunkintų išpardavimo.

Lietuvių Tautiškų Kapinių laikytame susirinkime sausio 1 d. Kapinių globėjų tapo nutarta laikyti visuotinę susirinkimą sausio mėn. 22, 12 val. dienos Mildos svet. Bus pranešta visus Kapinių stovus. Be to bus rinkimas penkių Kapinių globėjų šešioms metams. Visi lotų savininkai ir draugijai atstovai kviečiami atsilankyti. — Kapinių Valdyba.

Draugiškas vakaras su programu ir vakariene. — Rengia LSS: 4 ir 22 Kuopos sekmadienį, sausio 22, 1922. Palubio Restorane, 8202 S. Halsted St., antros lubos. Pradžia 7:30 val. vakare. Įkanga \$1.25 asmeniui.

Tikietai parduodami Naujienų ofise, 1739 S. Halsted St. ir Naujienų Bridgeporto skyrių, 3210 S. Halsted St. ir pas narius.

Kas nori dalyvauti mūsų draugiškame vakare, lai išanksto nusiperka tikietą, nes vieta vakarui neperdžiama; kas pasivėluos, gali negauti vietos.

Programas bus įvairūs ir puikus. — Rengėjai.

Cicero Lietuvių Svetainės Statymo Bendrovė kviečia priklausiančius šiai įstaigai draugiškas rengtis apvalkiojimui, kurs įvyks sekmadienį, sausio 22 diena. Programas bus paskelbtas vėliau.

—Komitetas A. Klainis.

SKAITYKIT IR PLATINKIT "NAUJENOS"

APSIVEDIMAI.

JIESKAU apsivedimui merginos nuo 18 iki 22 metų amžiaus. Geistina, kad galėtų kalbėti lietuviškai, angliškai ir lenkiškai; šviesplaukė, graži, malonios širdies, nedidesnio ūgio kaip 5 pėdų ir kad turėtų nors kiek turto. Esu 25 m. vaikinąs, 6 pėdų ūgio, malonios širdies ir labai turu malonę ir merginą. Todelgi norėčiau pasipažinti su gera mergina. Nevartu svaiginančių gėrimų, turiu biskį turto. Su pirmu laišku prisiųskite ir paveikslą.

A. K. Chicago, Ill.

3027 Farrell St., Chicago, Ill.

IVAIRUS SKELBIMAI

NORIU GAUTI VAIKĄ AR MERGAITĘ auginimui, nuo 3 metų arba senesnį. Atsiųskite telefonu Canal 2037 Miss Goff.

JIESKO PARTNERIŲ.

EXTRA

Dar yra proga kelioms ypatom prisidėti pinigais ir darbu prie mūsų naujo patento išdirbinimo. Atminkit, kad mes turime tokius daiktus, kokių dar pasaulyje nesiranda. Tai, be abejonės atneš di delius nuosimčius ant idėjų pinigų ir suteiks jums ir jusų draugams darbus ant visados. Kreipkitės ypatiskai ar per laišką į mus. Tikla tveriamė dirbtuve.

FOUNTAIN PAINT BRUSH MFG. CO

1623 Blue Island Ave.

PARDAVIMUI

COAL YARD PARDAVIMUI didžiausią "CICERO COAL YARDAS" 5 lotai, trakės, ofisai, seifas, trokiai, vežimai, arkliai, kiti įtaisymai ir daugybė visokių anglių. Iš visų šonų apgyventa lietuviams ir kitom tautom. Nėra kito coal yaro. Iplaukus yra labai didelės, o biznis yra išdirbtas plačiai ir labai gerai. Didelis bargenas už \$20,000. Imokėti reikia \$16,500.

FEDERAL BOND & LAND COMPANY

1439 S. 49th Court, Cicero.

666 W. 18th Street, Chicago.

PARDAVIMUI grosernė ir bucernė su namu, labai pigiai.

Atsiųskite:

D. MINIAT

2462 W. 46th Pl.

PARDAVIMUI bucernė ir grosernė. Biznis išdirbtas per daugelį metų; visokių tautų apgyventa vieta; biznis cash. Parduodu pigiai. Priestąjį pardavimo, patirsite ant vietos.

1334 W. 61st Street

Tel.: Went. 0077.

PARDAVIMUI soft drinks parlor. Geras biznis. Turi but parduota iš priežasčių ligos.

FRED SOMMERS,

2721 Archer Ave., savininkas

Tel.: Yards 5332 J.

PARDAVIMUI grosernė geroj apie linkę. Biznis išdirbtas per daug metų. Parduodu priežastį patirsite ant vietos. Kreipkitės greitai.

1736 W. 47th St.

PARDAVIMUI bucernė ir grosernė lietuvių kolonijoj. Biznis senas. Parduosiu pigiai. Priestąjį patirsit ant vietos.

3247 S. Morgan St.

STORAS PAREIDAVOJIMUI 4951 S. Halsted st. Renuduojam bile kokiame bizniui. Kreipkitės prie savininko:

3344 S. Morgan Str.

EXTRA

Pardavimui grosernė ir bucernė. Vertės \$4,500, parduosime už \$3,300. Paardavimo priežastis, kadangi vasario mėnesį važiuoju Lietovon. Pirmenis, laimės. Kreipkitės Naujienos 519.

PARDAVIMUI BUČERNĖ IR grosernė, visokių tautų kolonijoj. Biznis senas ir geras. Parduosiu pigiai. Priestąjį pardavimo patirsit ant vietos.

4722 W. 47th St.

Lafayette 5864

PARDAVIMUI BUČERNĖ IR grosernė, visokių tautų apgyventa. Biznis išdirbtas per daugelį metų. Parduosiu priežastis — partnerio liga. Parduosiu greitai laiku ir pigiai. Norinti padaryti gerą gyvenimą, kreipkitės: 8856 Lowe Ave., arba tel. Stewart 9074.

PARDAVIMUI SALIUNAS gera vieta. Uždaryta del pereitų metų laisnių; parduosiu pigiai — visi fixture' ai savininko. Atsiųskite

602 W. 14-th st

PARDAVIMUI

BIZNIJAVI PRAPERTE PARDAVIMUI SU SALIUNU. LABAI GEROJ VIETOJ. 1915 W. 19-th St.

PARDAVIMUI SALIUNAS, Geroj vietoj, geras biznis, lietuvių ir airių apgyventa kolonija. Parduosiu visai pigiai, nes išvažiuoju į Lietuvą, greitai laiku. Savininką galima matyti, tik nuo 4 iki 8 val. vakare. Tel.: Boulevard 5201. 755 W. 32 St.

PARDAVIMUI SALIUNAS MAIšytų tautų apgyventoj vietoj. Biznis išdirbtas per daugelį metų. Parduosiu pigiai. Priestąjį pardavimo patirsite ant vietos. Atsiųskite 1431 So. Solon Ave. ir 14th St.

PARDAVIMUI salionas, labai geroj vietoj, lietuvių ir lenkų apgyventa, parduosiu už pirmą pasiūlymą. Parduomo priežastį patirsite ant vietos.

943 W. 33 St.

AUTOMOBILIAI

ŽIEMINIS AUTOMOBILIUS Pukius žieminis automobilius — sedan vartotas tik porą mėnesių — parduoda už labai žemą kainą. Imokėti reikia tik \$350, kiti mėnesiniai. Išmokėjimais. Kreipkitės į Naujienas, 1739 So. Halsted St. Klauskite vedėjo.

RAKANDAI

EXTRA BARGENAS 5 kambarių vėliausias mados rakandai turi but umai parduoti ant syk ar atskirai už teisingą pasiūlymą. Taipgi groiškis pianas prijungta Ukulele ir didelis dubetava sprezdina phonographs su rekordais. Viskas gvarantaa. Rezidencija 1922 S. Kelias Ave.

PARDAVIMUI rakandai, playeris pianas, odos ir velouro gyvenimo kambario setas, walnut valgojomo kambario setas, misinginė lova, kaurai ir miegkambario setai, dresser, pasta-toma ant grindų lempa buffet ir t.t. Parduosime pigiai ant syk ar atskirai. Kreipkitės 4959 Fraire Ave. Apt. 1. Tel.: Oakland 5925.

PARDAVIMUI rakandai labai pigiai ir išsirendavoja labai puikus kambariai, reida pigi, tik \$15.00. Vieta ant Town of Lake 4316 S. Hermi-tage. Savininkas gyvena po No. 4945 S. Laflin St. Tel. Yards 6627.

PARDAVIMUI RAKANDAI 4 kambarių. Geras stovyj, mažai naudėti, susideda iš: mieg-rumino, stalovo ir fruntinio riumų setai. Geri divonai, pastatoma elektrikinė lempa, 2 pečiai, žildomas ir gaminis virinui; parduoda viskas kartu arba atskirai, ant 2-ry lubų jį prieškio. 3218 S. Halsted St.,

NAMAI-ZEME.

PARDAVIMUI biznio namas, 2 pagyvenimų ir štoras su hardware ir painting. Namas beveik naujas, karštu vandeniu apšildomas, garadžiūs 4 automobiliams. Parduosiu pigiai, arba mainysiu ant 2 pagyvenimų namo arba bucernės. Atsiųskite.

SZEMUT & LUCAS

4217 Archer Ave.

MAINOME, parduodame namus, farmas, bucernes, automobilius ir kitokius biznius; turime namų didžiausiam pasirinkimui visose dalyse miesto. Taipgi apdraudžiame visokius turtus nuo ugnies, pavogimo, užmošimo ir kitokiu nelaimiu. Kreipkitės. BRIDGEPORT REAL ESTATE CO. 808 W. 33 Pl. arti Halsted St.

PARDAVIMUI naujas murinis namelis, 6-či kambariai, naujos mados, įtaisyti; parduosiu už \$7,800. Priestąjį pardavimo — bedarbė ir liga namuose. Savininkas randasi 6837 S. Washtenau Av.

PARDAVIMUI 2 AUKSTŲ muro namas, 5 ir 5 kambarių 2923 W. 38-th St. Maudynės ir gasas. Kaina \$4,500. Pusę cash Tel. Lafayette 3489.

PARDAVIMUI 2 AUKSTŲ medinis namas po 5 kamb. 3739 So. Washtenau Ave. Maudynės, gasas, ir elektros šviesa. Kaina \$6,000. Pusę imokėti. Tel. Lafayette 3489.

PARDVIMUI namas South Side prie Garfield Blvd., nebrangiai arba mainysiu ant bile biznio. Namas yra gerame stovyj, murinis ir naujas garadžiūs užpakaly, 2 flatal po 6 kambarius, vanos, elektra. furnace heat ir geras beismantas. Kreipkitės prie savininko 4948 So. Laflin St. Tel.: Yards 6627.

2826 Emerald Ave. 2½ aukštų muris 6 ir 7 kambarių namas, garadžiūs \$7,500.

10808 S. Troy St. Mt. Greenwood, 5 kambarių moderniška muro bungalow; lotas 125x125. \$1,500 cash reikiama, kaina \$6,500. Kreipkitės prie savininko.

KOCH & CO. MORTGAGE BANKERS, 2603 S. Halsted St.

STOCKAI-SĖROS

DIDELIS LOTŲ IŠPARDAVIMAS. Lotai ant 51 st. ir Halsted Sts. parduoda pigiai ir ant lengvų išmokėjimų. Biznio lotai ant 51-os po \$900.00 — reikia įnešti \$135.00 ir po \$9.00 ir mėnesį. Rezidencijos lotai ant 50-to Pl. po \$500 J. reikią įnešti \$75.00 ir po \$5.00 ir mėnesį, su visais įtaisymais. Kaip lotas bus išmokėtas, mes pastatysime namą. Kreipkitės į mūsų ofisą.

5133 So. Halsted St.

Vakaraš iki 9 valandai.

IVAIRUS SKELBIMAI

SVARBUS PRANEŠIMAS visiems namų savininkams: Atliekame visokius plumberiškus darbus senus ir naujus už labai žemą kainą. Patari-mai dykai.

CHAS. DARASZKA,

3020 Lowe Ave.

Phone Yards 4502-J

MOKYKLOS

MOKINKIS